

Paul Percy Harris (19.04.1868-27.01.1947) var [advokat](#), best kjent for å ha grunnlagt [Rotary International](#) i 1905 med mer enn én million medlemmer over hele verden.

Harris ble født i [Racine, Wisconsin](#), men vokste opp i [Vermont](#). Han gikk på [Princeton University](#), [University of Vermont](#), og [University of Iowa](#). For de neste fem årene, jobbet han strøjobber for aviser, som selger, på fruktgårder, som skuespiller, og på skip som reiste til [Europa](#).

Han begynte sin advokatpraksis i 1896. Harris organiserte Rotary "i fellesskap og vennskap" med tre klienter, Silvester Schele, Gustavus Loehr, og Henry Ruggles. Innen han døde i en alder av syttini, hadde klubben vokst til mer enn 200.000 medlemmer i 75 land. Klubben er dedikert til "service above self". Harris besøkte Norge i 1932.

Til hans ære, individuelle Rotary klubber velger en Paul Harris Fellow som tilfredsstillende høye faglige og personlige standarder fastsatt av grunnleggeren.

KORTFATTET HISTORIKK OM TVEDESTRAND ROTARYKLUBB

Chartered 31. juli 1950

Fra 1950 til 2010

INNLEDNING

Å skrive historien om Tvedestrand Rotary Klubb er nesten umulig. Dette heftet inneholder derfor bare en kortfattet historikk fra de 60 årene Tvedestrand Rotaryklubb har eksistert.

Det er veldig mye stoff å gå igjennom, og det er vanskelig å velge ut hva som bør være med i en beretning som både bør være leseverdige og gi leseren lyst til å gå dypere inn i historien.

Jeg har prioritert det som har lokal tilknytning, og mine valg og vinklinger er nok både subjektive og selektive.

Beretningen er videre farget av personlig smak og minner som dukket fram etter hvert som jeg gikk inn i stoffet.

Mangeårige rotaryanere vil helt sikkert etterlyse saker de har vært engasjert i. Men om jeg skulle ha tatt med bare en liten del av for eks. Distriktsamlinger, Intercitymøter og de mange av Rotarys hjertesaker, ville beretningen blitt både tunglest og altfor lang.

Klubbens Presidenter gjennom 60 står å lese i Matrikkelen som alle får hvert år og er derfor ikke tatt med.

Kun et fåtall rotaryanere er nevnt med navn. Mange andre har også gjort en kjempejobb og hadde fortjent omtale. Men de er ikke glemt! Min oppfordring er: Åpne arkivskapet og begynn å bla. Om ikke annet, unn deg gleden av å lese Månedsbrevene/Kjellerposten.

Historien starter ikke på Charterdatoen, 31.07.50.

Nei, det var nok den 22.06.49 - i Risør!

Det offisielle Chartermøtet med fest ble holdt i Tvedestrand Rådhus den 2. desember 1950.

Jeg ble opptatt i Olaf R. Walles presidenttid, høsten 1962.

Det har blitt så mange gode minner fra min tid i Rotary at jeg nok vil fortsette å være medlem så lenge jeg kan krype og gå.

Tvedestrand 24. august 2010

Harald H. Halvorsen var en svært aktiv rotaryaner. Han skriver om sitt engasjement for 3H:

I 1982 dro Åse og jeg til Puerta Princesa, Palawan, Fillipinene, jeg som tannlege. Åse som sykepleier. Vi jobbet en mnd. i en flyktingeleir for Vietnamesiske båtflyktninger.

Vi hadde med en masse medisiner, sponset av bla. Tvedestrand Rotary og Frimurerlogen i Arendal.

I 1983 skulle vi være ute to mnd. på et "hospitalskip" som gikk på kysten av Sumatra, i sumpene syd for hovedstaden Medan.

Vi skulle arbeide sammen med en australsk lege ombord på skipet, som ble drevet av en amerikansk metodistmenighet.

Pga. byråkratiske problemer (og mest sannsynlig redsel for at det skulle drives misjonering) fikk vi ikke arbeidstillatelse. Etter en kort tid ble vi derfor omdirigert til Puerta Princesa, hvor vi kom tilbake til samme flyktingeleiren som i 82.

I 1988 var vi en mnd. i Montego Bay på Jamaica, hvor jeg jobbet delvis på General Hospital og delvis på en liten klinikk langt ute i "bushen". Om kveldene var det innimellom arbeide på et hjem for fattige.

Det har sin "sjarm" å la pasientene sitte på en krakk i døråpningen med ansiktet mot sola! Men det ble trukket mange tenner på denne måten.

Gjennom 3-H gjorde Rotary noe direkte for å avhjelpe nød. Det ble nedlagt et stort arbeide. At vi var ute i bare en til tre mnd. var fornuftig, da vi var utslitte etter å ha europeisk tempo i tropevarme med minimalt utstyr.

PAUL HARRIS FELLOW

Følgende har fått denne utmerkelsen:

Tallak Ausland (D), Halvdan Holt (D), Karl R. Hafsten, Harald Halvorsen og Øyvind Bjorvatn. Sist nevnte er ikke rotaryaner.

LITT AV HVERT

Honnørtur (for eldre menn)

Julius vil bli husket for mye; initiativtakeren til Rotarykjelleren, pådriver i kontakten med Hobro Rotaryklubb og - ikke minst, for opplegg og gjennomføring av "gutteturen", som han kalte den. Turene var planlagt i detalj, og selv beinstrekkene gikk på minuttet. (ingen kunne hatt prostata).

Honnørfest

I mange år ble denne holdt i storsalen i Rådhuset. Det var veldig mange som deltok. Hovedposten var Julius' bilder (på stort lerret) og hans beretning om smått og stort. Ellers var programmet omtrent som nå - også gjettekonkurransen.

Besøk på aldershjemmene var en fast post i

mange år - i Tvedestrand sentrum, Dypvåg og Holt. Det ble lagt stor vekt på å nå alle. Stor del av tiden gikk med til "romsbesøk" - hyggeprat med dem som ikke kunne eller ville sitte i spisesalen. Opplegget var ellers omtrent som for

De faste besøkene på Strannasenteret

Det er ikke bare "beboerne" som koser seg der. Rotarymedlemmene, som fordeler seg ved bordene, får ikke bare mange minner om- og fra de eldre, men også med seg underholdningen. Den er god og varierende, bl.a. sang og musikk. Tvedestrand Barnegospel fortjener å bli nevnt spesielt.

Sommerturen

Det var i sommer 25 år siden Tallak første gangen arrangerte denne, til hytta på Vegårshei.

Da var det ikke mange deltakerne, men Emil Didrichsen var med også da - som alltid siden.

Trafikksaken

Denne var Bjarne Thorbjørnsens hjertesak. Som sjåførlærer hadde han erfart behovet for informasjon og viktigheten av ansvarlig kjøring. Saken var flere ganger hovedprogrampost, og det ble sendt brev/informasjoner både til Guvernører og til alle rotaryklubbene i Norge samt til Statens Trafikksikkerhetsråd og Trygg Trafikk.

Utdeling av telefonkataloger

Det var speiderne som først hadde denne oppgaven. Etter en tid overtok vi utdelingen. Det var litt av en sjau, men det ble mye penger i kassa deres. Ikke minst på grunn av Tallak og Karl Ragnar, som var de store pådriverne, hjalp vi dem også på flere andre måter.

Røde Korps Hjelpekorps

var i en periode ganske aktivt. Vi støttet korpset, også med en god del penger.

Informasjon

Det er viktig å få fram Rotarys idealer og orientere om våre aktiviteter - internasjonalt og lokalt. Tallak var i sin tid klubbens store informant. I dag er det Oddvar som går i Tallaks spor på en utmerket måte. Flott!

Tavler med informasjon om Rotary i vinduene til to bedrifter i byen skapte for noen år siden positiv oppmerksomhet.

Orientering til turister.

Vi hadde i en periode avtale med lederen av Turistkontoret om at hun skulle si litt om Rotary.

Framtida

Jeg liker det som nå skjer i klubben vår. Blanding av Eldres erfaring og ungdommelig pågangsmot styrker klubben. Framtida ser lys ut.

Lykke til!

INTERNASJONALT

Klubben har i flere sammenhenger vært engasjert i internasjonale oppgaver. Jeg har valgt å nevne bare noen få.

Vi har flere ganger arrangert Roundtrip Norway. Jeg husker best den vi hadde i 1977. Da var det 14 ungdommer fra 8 land.

Jane Hornabrook var en av tre som bodde hos oss. Hun er nå gift med Mike Simpson som driver en vellykket optikerforretning.

Vi har holdt kontakten i alle år - både skriftlig og muntlig, og hun, også sammen med familien, har besøkt oss flere ganger.

Nå er Andrew (bak på bildet) begynt på Verdal Folkehøyskole. Jane studerte et halvt år i Norge og skriver og snakker meget godt norsk.

John Erik Milroy, Starville i Missisipp var utvekslingsstudent hos oss i ett år, 2000-2001. Han hadde norsk blod i årene og var en oppvakt ung mann. Han bodde hele tiden hos Steinar Nilsen, men han har ikke vært særlig informativ etter at han dro tilbake. Vi vet imidlertid at han har giftet seg og fått barn og arbeider som lærer i hjembyen sin.

Men en som har satt spesielle spor hos oss alle, er Utvekslingsstudent (98/99) **Benjamin Andreas**

Markus Kreutzkam, Bergkirchen, Bayern, Tyskland.

Bjørn, skriver:

Da han kom til oss var han 16 år og 185 cm - lang og tynn som mange gutter er i den alderen. Men for en flott gutt. Han lærte norsk på en måned og var interessert i alt som vårt lille samfunn kunne gi ham.

Han er en lærevillig ung mann og gjennomførte videregående skole i Tvedestrand med glans.

Benjamin bodde hos 2 husverter i det året han var hos oss og ble kjent med mange mennesker.

Han var også en hyppig gjest i Rotary det året han var hos oss, noe som har resultert i at han har kommet tilbake nesten hvert annet år for å hilse på gamle venner og holde kontakten med vår klubb.

Et år tok han også med seg hele familien, da han ønsket at vi også skulle bli kjent med dem. Det ble et hyggelig bekjentskap der vi lett kunne se hvor fra Benjamin hadde fått sine gode gener.

Benjamin tok også praksisjobb ved TeamTec i for-

bindelse med sine senere studier ved universitetet i München, og han slutfører i disse i dager en doktorgrad ved samme universitet.

Med sine interesser og hyggelige vesen, er han en god representant for hva Rotary ønsker å få fram ved slike ungdomsutvekslinger.

Tvedestrand Rotary ønsker ham alt godt framover, og jeg vet at han også ønsker å gratulere oss med 60 års jubileum og gode år framover.

Utvekslingsstudenter fra vår klubb

Betsy Marie Ellingsen, gift Tunold, fikk Rotary International "undergraduate scholarship" for å studere ved St. Olaf College i Northfield, Minnesota, USA i 1977-78.

Hennes "Rotaryhistorie" er så interessant at den er gjengitt i eget innlegg "**En mulighet fra Rotary**"

Ida Hjeltnes Svendsen var i Reedsburg, USA. 2000/2001.

Jeg husker henne særlig godt fordi hun var en ivrig skribent i Kjellerposten. Det var om nesten alt fra universitetet der hun studerte; om vertsfamilierne, venninnene og en masse aktiviteter hun deltok i. Også en grunn til å lese Kjellerposten!

GRUPPESTUDIEUTVEKSLINGEN GSE

Rotarys mål er at hvert distrikt hvert år skal ha ett GSE-team ut og ett inn. Deltakerne er potensielle Rotarymedlemmer.

Det er derfor naturlig at **Hilde Marie Nistov**, som nå er visepresident, **nevnes som eksempel på medlem av et GSE-team som dro ut.**

Hilde var medlem av en gruppe som var i Canada, høsten 2000. Hun bodde i Woodstock, Burlington, Waterloo og Missisauga.

Hun var i distrikter hvor golf- og baseball interessen var stor. Hun deltok i en Oktoberfest og feiret Halloween. Teamet fikk se og høre om skoler, og et høydepunkt var besøket i et indianerreservat. I Toronto fikk hun se det som er igjen av "Little Norway", og Niagara Falls imponerte. Og det var mye, mye mer. De norske holdt foredrag, noe som også må gjøres vel tilbake i Norge.

Litt om et GSE-team som kom inn.

Teamet var på seks personer og kom fra Australia. Teamet ble ledet av Duncan Stalker.

Svein & co hadde lagt opp et innholdsrikt program. De fikk se Jernverksmuseet, besøkte Stranasenteret, TeamTec og Ertec. De deltok i gudstjenesten og ble omvist i Holt Kirke. Det var hos Ugland Holding i Grimstad og en masse andre steder. Båtturen til Lyngør var nok et av høydepunktene. De fikk vimpler og bilde av kongeskippet, men de trodde ikke på Svein da han sa at det var Rotaryklubbens Lystyacht.

Charterbrevet er datert 31.07.50. Men historien begynner flere måneder før det, den 22. juni 1949. Det offisielle Chartermøtet med fest ble holdt i Tvedestrand Rådhus den 2. desember 1950.

I denne boka er det mye interessant å lese.

Klubbens første sekretær, Leif Nævestad, var meget flink til å få med det viktigste. Han beskrev starten slik:

FRØ

Ved Risør Kommunes festmiddag (22.06.49) for Aust Agder fylkesting og ordførerne fra byene i A.A., satt ordføreren i Tvedestrand, Egil Eide, til bords mellom Rolf Bergendal og Nils Juel - rotaryanere begge.

Rotary kom på tale, og den nærliggende tanke om å danne Rotary i Tvedestrand ble uttalt.

GROTID

På Lyngør sommerpensjonat var sist i august 49 Alf Arndt, Fridtjof Johnsen og Egil Eide sammen. De besluttet å ta saken om dannelse av Rotary i Tvedestrand opp for alvor.

SPIRE

Sist i november 49 kom fra Risør dr. Gundersen, Carl Ording og Alf Arndt til møte hos Fridtjof Johnsen sammen med dr. Ramstad og Egil Eide for å drøfte saken så vidt mulig i detaljer.

FRUKT

Til å forberede stiftelsen av **Tvedestrand Rotaryklubb** er av styret i Risør Rotaryklubb oppnevnt følgende komité på 5 medlemmer: Tannlege Fridtjof Johnsen Banksjef Egil Eide Distriktslege Knut Ramstad Banksjef Andorf Bjørnlund Grosserer Leif Nævestad

Komiteen var innbudt til møte i Risør Rotaryklubb onsdag 30. november kl 18.30 for å få en orientering i Rotary og de formalia som måtte iakttas ved konstituering av klubben.

Alle fem møtte i Risør, og vi var alle enige om at samværet hadde vært inspirerende, og ønsket om å

danne en klubb hadde festnet seg til fast bestemmelse om at så skulle skje.

Fredag 2. desember 1949 var komiteen samlet hos Egil Eide for å utpeke 12 mann i byen og distriktet som skulle forespørres om de var interessert i å bli medlemmer. Det ble gjort.

Og så kom denne invitasjonen:

Risør Rotaryklubb

innbyr interesserte i Tvedestrand til møte i Risør Sparebank fredag 27. januar kl 18.30.

Guvernøren vil være til stede.

Etter møtet, middag på Risør hotell, Kr 10 pr kuvert.

Følgende møtte:

Andorf Bjørnlund, Axel Nævestad, Finn Andersen, Leif Nævestad og Gunnar Løvland.

18.02.1950

Egil Eide, Leif Nævestad, Peter Heiberg Wirsching, Fridtjof Johnsen, Johan W. Wroldsen, Gunnar W. Erichsen, August Aanonsen, Asbjørn Barlein, Andorf Bjørnlund, Finn Andersen, E. Smith Christensen og Knut Gåskjenn møtte til forberedende arbeide for å stifte Tvedestrand Rotaryklubb.

Følgende fem ble valgt til interimstyre:

Fr. Johnsen, Fr. Ramstad, Smith Christensen, A. Bjørnlund, L. Nævestad.

Det ukentlige møte ble bestemt å holdes i Rådhuset fredag kl 18.15 etter nærmere bestemmelser.

Det ble så sendt ut forespørsel til 20 personer om de hadde interesse av å være med. Denne listen med de respektives svar står også å lese i den røde boken.

Det var ikke alle som svarte ja!

En svarte: *Nei, fremmede grunner - interessert.*

En annen : Nei, overarbeidet - meget interessert.

NB. Sist nevnte ble med som chartermedlem.

Fra møte **18.02.50** er b.l.a. å lese:

Følgende ble invitert som aspiranter: (20 navn) Videre: Etterpå smakte Barleins søsterkake og småkaker med kaffe fortreffelig - som den i det første møtes sødme ikke ville savne kongens mynt. Referatet slutter med: Der er tydelige tegn på behovet for Tvedestrand Rotary.

24.02.50 i Sparebankens lokaler.

Det ble bestemt og avtalt organisasjonsmøte på Hotel Fram tirsdag 14. mars kl. 20.

Klubbens møtedag ble bestemt til hver mandag kl. 18.15. (senere endret til 18.45)

Onsdag 8. mars møtte Andorf Bjørnlund og Leif Nævestad på Risør Rotaryklubbs ordinære ukemøte for etterbestemmelse og avtale å konferere nærmere om organisasjonsmøtet vårt. President Myrvold og sekretær Ording og et par andre skulle møte i Tvedestrand som fadderklubbens representanter ved organisasjonsmøtet.

Organisasjonsmøte tirsdag 14.03.5. Fram Hotell Presidenten i Risør Rotaryklubb ledet møtet. Til stede var også sekretær Carl Ording. Man enes om å formalisere klubben. Til president ble valgt E. Smith Christensen. Til øvrige styremedlemmer velges:

Gunnar J. Løvland, Andorf Bjørnlund, Fridtjof Johnsen og Leif Nævestad. Man besluttet å meddele dette til guvernøren gjennom Risør Rotaryklubb.

I påfølgende medlemsmøte i Hotel Fram, ble de forskjellige styremøtevedtak meddelt og det ble foretatt endelige valg av visepresident, Andorf Bjørnlund, samt de øvrige styremedlemmer og deres funksjoner.

Videre ble klubbens lover vedtatt.

Årsmøtet avholdes innen utgangen av april måned, Innmeldingspenger er kr 40,- som må betales før medlemskapet trer i kraft. Årskontingenten bestemt til kr 30 pr halvår. Det ble bestemt å kjøpe hjem et eksemplar av Rotaryhåndboken for salg til hvert enkelt medlem.

Deretter ble det vanlige, ukentlige medlemsmøter. Det første foredraget ble holdt av rektor E. Smith Christensen som kåserte over emnet *Skole og skoleopdragelse og undervisningsmåter*.

Fra styremøtet etter det ordinære medlemsmøtet er protokollert: *Alt angående Charterpapirene ble ferdiggjort og undertegnet. Sekretæren skulle overlevere Risør RK disse omgående.*

Leif N. skriver om en tur han hadde til Risør 10.05. 50 at han på veien fant ut at han ville delta i deres møte. Så viste det seg at det var utflukt til Torjussens hytte den dagen. Han ble med dit. Det er tydelig at det hadde vært svært vellykket, for han avslutter referatet med: *Med tungt hjerte - blytungt hjerte brøt jeg opp og for vestetter Lagveien.*

Rett etterpå skriver han:

For å delta i Risør Rotarys ettårsfest klarte fem fra Tvedestrand å rive seg løs fra hverdagens trivialiteter.

Her etterlyste våre venner i Risør invitasjon til Charterfesten!

Det ble holdt flere møter utover sommeren og høsten.

I referatet fra møtet den 4. september står å lese: *Guvernørens hilsen til klubben ble overrakt og Charterfestens tidspunkt drøftet. Og: Sekretæren redegjorde for kontingenten til R.I. kr 32,50, distriktskassen kr 10,00, Rotary Norden kr 8,00 . Tils. Kr 50,50*

På møtet 25.09. ble protokollert: *Grunnet presidentens langvarige sykdom, ble Løvland etter forslag fra sekretæren enstemmig anmodet av klubben om å fungere som president og overta alle presidentens plikter.*

Sorenskriver Gunnar J. Løvland Banksjef Andorf Bjørnlund

Tannlege Fridtjof Johnsen Grosserer Leif Nævestad

Fra møtet 09.10 refereres: *Resten av møtet gikk med til å gjennomgå Charterfestens planer med gjester fra fadderklubben.*

Charterfest var tema på nesten alle møtene, også under **Guvernørens besøk 10. november.**

Chartermøte med påfølgende fest ble holdt den 2. desember 1950.

I gjesteboken er skrevet et utrolig grundig referat med bordplassering, navn på - og bilder av chartermedlemmene, taler osv. Over 20 sider.

Sekretæren skriver:

Chartermøtet og Charterfesten var en opplevelse som ikke vil gå i glemmeboken før kanskje chartermedlemmene er utdødd.

Og fra hans tale:

Tvedestrand Rotaryklubbs tilblivelseshistorie er som følger: Fra salige Paul Harris skaperverk, klubb nr 1 i Chicago for 45 år siden til klubb nr. 7582 i Tvedestrand går der en ubrutt om enn avgrenset sikksaklinje. Gode, sterke menn borte i Risør følte de eide noe godt i sin Rotaryklubb, og tanken om å dele dette med andre trengte seg frem.

Rotaryklubben har sin forplantningslov der kort går ut på å sette stiklinger i jomfruelig grobunn.

REFERATER OG MÅNEDSBREV

I førstningen var det ikke noe som ble kalt uke- eller månedsbrev Sekretæren stod for informasjonssopplegget, og det var relativt gode referater fra alle møtene.

Første gang navnet *Månedsbrev* dukket opp, var i august 1956.

I 1959 kom *FEBRUAR - GLIMT* ut. O.R. Walle var mester for det. Dette ble en mal. Deretter kom

Rotary-glimt

fra TVEDESTRAND ROTARYKLUBB

KJELLERPOSTEN i A 5-format kom i juli 1998.

I juli 2010 kom nåværende utgave:

Min mening er at månedsbrevene er meget viktige.

Når disse er blitt fortløpende arkivert i en egen perm, kan man på en enkel måte lese en vesentlig del av klubbens historie.

Jeg ble derfor svært forundret da Presidenten meddelte at styret i møte 14.08.89 hadde satt spørsmålet om å avslutte månedsbrevene på sakslista. Det ble styrevedtak på at medlemmene i plenum skulle få det avgjørende ord.

Det ble gjort og - heldigvis, flertallet ville fortsatt ha gleden av å beholde dette informasjonsorganet!

LITT OM MØTENE

De fleste har sine "sitteplassfavoritter". Jeg husker at O.R. Walle alltid satte seg ved enden av bordet slik at han kunne se både taler og de andre tilstedeværende.

Julius Nilsen mente at også sitteplassene skulle "rottere". Det ble nummererte plasser ved bordet, og man måtte trekke en nummerlapp ved ankomst. Det var egentlig litt artig å ofte få en ny samtalepartner i de små pausene.

Vi har alltid sunget en sang ved åpningen, og etter at Ragnar L. "ga" sitt hammondorgel til klubben, har det blitt en enda bedre stemning når Karl R. spiller til åpningssangen.

Stor takk til begge to!

Kjellerkomiteen gjør en god jobb.

Det er blitt en slik vanesak at vi nesten glemmer hva kaffe/te og småkaker betyr for trivselen.

Vinlotteriet kom i gang av økonomiske grunner. Til tider var man ikke sikker på at det ville gi sær-

lig mye penger i kassa. I styremøtereferatet fra 10.08.82 står å lese: *Harald: Loddsalget avgjørende. Alle må ta minst ett lodd, helst to!*

I dag er det nok ingen som kjøper lodd bare av økonomiske grunner. Når det trekkes, kikker alle spent på egne lodd og, hvis ikke vinnerloddet er der, farer øynene rundt om til vi ser det store smilet. Ikke sjelden kommer utbruddet; *"Ikke Kjell nå igjen...."*

Klubbaften - oftest uten program, er viktig. Da kan vi hygge oss på en avslappende måte; skravle om løst og fast, spøke og le. (Og det uten å forstyrre den som står på talerstolen).

Peismøter

I tillegg til at Styre/President har gitt oss spesielle saker til drøfting, er peiskveldene i private hjem verdifulle.

Hvis vi bruker litt tid og lytter til hva andre har på hjertet, blir vi bedre kjent med hverandre og vi får på forskjellige måter øket våre kunnskaper.

Julemøtet

Vi har i mange år hatt et spesielt møte før jul. Det har vært både i Laget, Dypvåg og Holt kirker.

Møtet starter med en høytidsstund i kirken med et godt planlagt program. I tillegg til sang, diktlesning og lystening, får vi også interessante orienteringer om kirkelige forhold.

Deretter er det hyggestund med bevertning i prestegården. I Laget var det i Grendehuset.

De siste årene har julemøtet vært i Holt Kirke med påfølgende hyggekveld hos prostefamilien.

Da får vi rømmegrøt med saft; kaffe og kake. Ofte er der en eller flere som har noe på hjertet, og som meddeler dette. Litt sang blir det også .

Sist jul var også flere "rotarybarn" med. Det var så vellykket at dette sikkert blir en tradisjon.

Anna Kathrine tenner lysene i kirken

og barna hygger seg i presteboligen

PROGRAMMER/FRAMMØTE

I den første tiden var det styret som var programkomite, og det var i stor grad egne medlemmer som holdt foredrag. Disse var meget godt forberedt og deler av dem inneholder faktisk interessant lokalhistorie

Det har opp gjennom tidene vært utrolig mange og interessante foredrag. Det er alltid "farlig" å trekke fram noen enkelte, men for å illustrere spennvidde og mangfold nevnes:

*I Julius Nilsen lange medlemsperiode, hadde vi stor glede av hans kåseri på Honnørfesten med bilder fra Honnørturen.

*Knut Bjørnsen og de andre mediefolkene, Knut Th. Gledisch og Kjell Arnljot Wiig, hadde et stort spekter å øse av.

* Og det er ikke mulig å glemme ambassadørene Ole Ålgård, Kåre Bryn og Peter Gravers foredrag om internasjonale saker.

* Industriminister Sverre Walter Rostoft og vår "lokale", Tallak Nilsen, øket våre kunnskaper om Oljevirksomheten i Nordsjøen,

* John Strong snakket om Rhodesia.

* Vi kom historien nær da kaptein Harald Stormo fortalte om Patricias forlis, og kaptein Willy Tønnesen som "ga" oss Panamakanalens historie.

* Prost Frivold snakket om "De store kirkesamfunn"

Vi glemmer heller ikke alle foredragene av

*Kaare Selvig.

Og - Kåre A.s diktlesing - opptil 40 vers utenatt!

Nå ser vi fram til Emil Didrichsens årlige sommerforedrag.

I sommer har vi også hatt gleden av å høre Odd Fagerland snakke om "Mellomvalg i USA"

Noe som alle lytter spent til er "Egøforedragene", "Nytt fra mitt yrke" og "3-minuttene".

Det fremgår av referatene at fremmøteprosenten øker ved spesielle og interessante programmer/foredrag. På møtet med GSE-teamet fra Australia var fremmøtet 100%

Deltakelsen på møter utenfor Kjelleren kunne vært bedre - det er så mange interessante steder Programkomiteen finner for oss.

Et "møtested" synes jeg var spesielt - der hvor vi slo kornet og pakket julenekene.

Neksalget ga tiltrengte penger i kassa. Men det var ikke alltid det gikk etter programmet. Et år hadde musa vært på ferde. De nekene ble brent. En annen gang var nekene mest egnet til pynt. Men uttalselsen "Men tenk å gildt de har det!" solgte!

Asbjørn var god med Ijåen og Knut og Tor Erik var av de som bar og bandt. Da var nekene topp!

MEDLEMSUTVIKLING

Medlemstallet har variert ganske mye. Det var, som nevnt, 20 chartermedlemmer.

I 1954 var tallet steget til 26. deretter gikk det opp og ned. I jubileumsåret, 1975, var vi hele 36 medlemmer. Så var det litt berg- og dalbane igjen. Nå er vi oppe i 34 medlemmer. Det er bra, men vi kan huse enda noen til.

USAs Høyesterett bekreftet den 4. mai 1987, at kvinner har lov til å delta i Rotary, Rotary har vært åpen for begge kjønn siden det ble besluttet av Rotarys lovråd i 1989.

Også etter norsk lov skal Rotary være åpen for begge kjønn. Det var i 2009 1812 kvinnelige rotarianere i Norge.

Det var ganske mye diskusjon da spørsmålet om kvinner i vår klubb ble diskutert, og enkelte vurderte - utrolig nok, å melde seg ut.

Vårt første kvinnelige medlem ble opptatt 8.mai 2000. Nå er antallet 6.

Vår første kvinnelige president blir Hilde Nistov i perioden 2011 - 2012. Hun ble opptatt i 2006 og har blant annet vært sekretær før hun i 2010 ble visepresident.

Hun har gjort en god jobb i alle saker hun har vært engasjert i, og vi vet hun blir en god president.

I dag er alle veldig glade for at Rotary er kjønnsnøytral. Det er et faktum at det nå er enda hyggeligere tone; aktiviteten er som aldri før og gjennomsnittsalderen er gått ned.

Grunnen til dette er også at vi i det siste har fått

Disse menn kastet sine øyne på jomfruelige Tvedestrand, meddelte Guvernøren sin hensikt og gikk i gang.

Spredte tilnærmelser, og siden mer bevisste, resulterte i den nye klubbs organisasjonsmøte tirsdag 14. mars i år.

Den 31. juli ble Tvedestrand Rotaryklubb lyst i kull med sine 32 000 rotarybrødre i verden over, eller som det offisielt heter, opptatt i Rotary Internasjonal. Denne dag, 31.juli er etter Guvernørens skrevne ord klubbens årsdag.

Når vi i dag høytidelig av Rotary Internasjonals representant, herr guvernør Jorfall, mottar vårt forfatningsdokument eller charter som synlig bevis på klubbens innlemmelse i Rotary Internasjonal, har vi den glede å ha tilreisende gjester fra Arendal, Grimstad, Larvik og Oslo tilstede, og i vår kjære fadderklubb Risør, har gått mann av huse for sammen med oss alle å feire begivenheten .

Guvernøren holdt en både humorfylt og inspirerende utredning om rotarys mål og arbeidsmetoder. Han festet rotaryknappen på hvert enkelt chartermedlem, og med varmt håndtrykk ønsket han lykke til. Han avsluttet utdelingen med:

"Det er feil å tro at knappen er et hederstegn. Tvert i mot er knappen en stadig påminnelse om våre plikter som rotaryanere"

Festkomiteens formann sa blant annet: *Det gleder meg å se så mange søte damer til stede, og lykkelig må de herrer føle seg som har vært så heldige å få en av disse til bords. Dessverre ble det ikke damer til alle. Til de herrer som ingen har fått, vil jeg bare si at dere får ta deres mon igjen og svinge dem av hjertens lyst i dansen.*

Etter talen ble Hans Majestet Kongens skål drukket, og så fulgte kongesangen.

Erling Hagen, Oslo, talte på vegne av de gjestende klubber. Han holdt en strålende, humorfylt tale og sa blant annet: *Det er ikke til å unngå at min tale vil bli preget av min nære tilknytning til byen, min barndoms "hovedstad" og til de refleksjoner som jeg i tidens løp har gjort over visse karaktertrekk ved befolkningene. I "Vegviser for Tvedestrand og omegn" som utkom for 6 år siden, har jeg funnet følgende: "Stranna er den mest kupert beliggende by i Norge og likner absolutt ingen andre. Den bare er seg sjøl. De andre byer har tilløp til ordna kvartaler og likeså gatenett. Men Stranna - finns kje. Ingen av delene. Hverken kvartal eller gate. Ikke i flertall iallfall.*

Det humor, den selvironi som preger dette hjertesukk, er karakteristisk for byens befolkning.

Den avvæpner eventuell kritikk fra sine gjester ved en spøkefull bemerkning, den vinner dem ved sin vennlighet og gjestfrihet, den fortryller dem ved sin sjarm. Gjестene føler seg vel i denne lille by, som bare er seg sjøl på en så velsignet likefrem måte.

Så kommer han inn på byen og omegnens historie, bl.a. Nes Jernverk og skipsfarten.

Han sier også:

Tross de ofte vanskelige og små forhold hjemme, er byen og dens omegns befolkning ikke blitt "heimføinger".

Det er tydelig at han hadde et svært varmt hjerte for byen vår.

Talene var lange, men ikke mange.

Merkelig nok ble talen for damene sløffet etter henstilling fra Guvernøren.

Dette falt ikke i god jord!

Misnøyen ble tolket på en utmerket måte av fru Sara Haugen fra Larvik, som i en vittig og humorfylt tale, som stadig ble avbrutt av rungende latter, og der Guvernør, toastmaster og mannfolk i sin alminnelighet, fikk sitt pass påskrevet.

KLUBBENS OMRÅDE

Det har vært nevnt at klubbens område i førstningen var byen. Men det var helt fra starten "Tvedestrand med omegn". Og omegn ble tolket ganske vidt: Andre Gustavson fra Nes Verk, N. Beck Andersen fra Stornes og Martin Tollefsen fra Angelstad var chartermedlemmer.

Det er imidlertid riktig at området senere ble utvidet, ikke bare til "den nye Tvedestrand Kommune", men vi har også hatt medlemmer utenfor vår kommunes grenser.

Tellef Limann fortsatte som medlem da han flyttet til Åmli, og Arne Vegerstøl fra Vegårshei ble medlem i 1974.

MØTESTEDER

I etableringsfasen var det ikke fast møteplass. De fleste møtene ble holdt i Rådhuset (i salen ved kjøkkenet). Deretter var de fleste i Hotel Fram - bortsett fra i ferietiden om sommeren, da var møtene i private hjem eller i nevnte sal i Rådhuset.

Også i "min tid" har Rådhuset noen ganger blitt benyttet - på sommeren når vi har hatt åpne møter med spesielle foredragsholdere, og når antall besøkende har vært for stort til å få plass i Kjelleren.

Rotarykjelleren

Det er Julius Nilsen som først og fremst skal ha æren for denne. Han hadde forretning i Apotekergården (på venstre side ved siden av selve Apoteket). I kjelleren hadde han et toroms lagerlokale. Han var president 1955/56 og det var da det skjedde. Han fikk styret med på befarung. Det ble enstemmig vedtatt å gå i gang, og etter et halvt år med intens dugnad, ble kjelleren innviet den 16. april i 1956. Utgiftene ble kr 6500. Denne summen ble dekket av et fond som klubben disponerte, samt ved at hvert medlem betalte kr 160,-. Det har opp gjennom årene vært flere oppussings- og vedlikeholdsarbeider.

En litt større jobb ble foretatt i 1973. Det var, som alltid, mye dugnad og arbeidet ble ikke så dyrt, totalt ca kr 5.800. Arne gjorde, som alltid, en utmerket jobb. Han delte ut "hvite konvolutter", og et skriv til oss, hvor summen er fordelt med kr 206 på hver skriver han: *Håper det vil komme greit inn etter hvert, og at dere er snille og leverer inn disse konvoluttene til Birger eller Erling innen februar måneds utgang. Dette gjelder da for oss alle, enten vi har betalt alt tidligere, eller ikke, og også om vi ikke vil betale noe. (tom konvolutt).* Medlemmene betalte det meste. Nå trivdes vi i Kjelleren igjen!

Men den som tror at Kjelleren alltid har vært toppen og fremst i våre hjerter, tar feil! I perioder hadde vi møtene i andre etasje i Kroa.

I 1982 ble det styresak på å skaffe nytt lokale.

En av grunnene var at det denne gangen ville bli store utgifter til oppussing. Man regnet dessuten med en vesentlig økning i medlemstallet.

"Kroa" var ett av alternativene.

I styremøtereferatet fra 20.09.82. står: *Harald. Kjelleren kontra Fram Hotell. Mange av de eldre medlemmene har spesielle følelser for Kjelleren, noe vi bør ta hensyn til. Dessuten virker ikke ordningen med Kroa som vi hadde tenkt. 4. etasjen dessuten ikke ferdig*

I januar 1985 var også andre alternativer på tale, blant annet å kjøpe et lokale alene, eller et "hus" sammen med en annen/andre foreninger.

Heller ikke dette ble det noe av.

Det ble fortsatt Kjelleren. Men den trengte altså en skikkelig oppussing.

(Det er betryggende å ha ledere som også lytter til "eldre").

Oppussingen ble veldig dyr. Det ble nødvendig å oppta et lån.

I styremøtereferatet fra 8.05.84 står: *Denne saken gjaldt klubbens dårlige økonomi. Etter en del diskusjon, ble det besluttet at klubben søker om å oppta et lån i banken, stort kr 10 000,- med avdragsfrihet i 5 år. Det viser seg at løftet med å sette Kjelleren i orden har blitt i største laget (kr 13 800) og lånet vil bli benyttet som "arbeidspenger" da likviditeten er dårlig.*

Kjelleren av i dag er vårt "Rotaryhjem". Den er veldig koselig og flott - med fliser på gulvene, pent malt og med et lite, men pent kjøkken samt - det viktigste - et skikkelig toalett. Før dette kom, var det en ørliten pissoar i kjøkkenseksjonen, til høyre ved trappa. Det var ikke greit å ha gjester, spesielt ikke kvinner

Det var i perioden 1999-2000 at Kjelleren fikk sitt nåværende utseende.

I forhold til resultatet, ble investeringen, ca. kr 78 000,- ikke avskrekken.

Dette ble vedtatt dekket inn ved å ta 30 000 av kontantbeholdningen. Videre ble protokollert: *Det resterende, kr 48 000, dekkes ved ekstraordinær medlemskontingent som innbetales i løpet av 1999-2000. For midlertidig å styrke likviditeten, opptas et lå stort kr 30 000,-*

Det ble gitt mange gaver fra privatpersoner og bedrifter (se innrammet liste på veggen i Kjelleren). Dugnadsinnsatsen var imponerende!

VENNSKAPSKLUBBER

Hobro Rotaryklubb ble vår vennskapsklubb tidlig på 50-tallet. Noen danske venner besøkte oss først.

Vårt første besøk i Hobro var i pinsen, 1955. Det var nesten 30 personer som hadde tatt turen over Skagerrak til Hobro.

Olaf R. Walle hadde laget en "Hilsningsbok" som i 1956 ble gitt til Jacob Langaard, en svoren Tvedestrandsvenn i mange år. Denne ble senere gitt tilbake som gave til klubben da Ellen Sofie og Jacob Langaard besøkte Tvedestrand en gang på 70-tallet. Han skriver:

Bogens tomme blade fortjener som deres rette anvendelse, i det Bogen må være sendt meg til minde om Tvedestrand Rotaryklubbs hjertevarme, første besøg i Hobro i 1955 og de trofaste besøg vore Klubber i mellom dette besøg medførte.

Dette betyr at det har vært mange besøk og gjensbesøk våre klubber i mellom. I den samme boken er det bilder av 28 av våre medlemmer (1955). Av disse har 19 besøkt Hobro mer enn en gang!

O.R. Walle skrev også en sang til besøket i 1955.

Her er **Over til Danmark**

Tone: Høyt over fjellet...

*Rotary kursen sin har satt
og over Skagerrak tatt fatt
Høyt over bølgen juniblå
klinger vår hilsen nå.*

Refreng:

*Over til Danmark går vår seilas
Over til Hobro festivitas:
Brødre i Nordens Tvedestrand
hilser et yndig land.*

*Hilse vi vil med "Takk for sist"
Minnet af Jer så sant og visst
lever hos oss - det danske smil
vant over mange mil....*

Refreng: Over til...

*Kanskje vår bil gikk litt i ring
Det blev "uhø" i hver en sving
Men da vi drog fra Tvedestrand
hørtes utover land:*

Refreng: Over til...

*I vår Rotarys Rådhusal
feiret vi årets festival
Minnet blant venner lever enn
Derfor vi tar igjen:*

Refreng: Over til....

*Og nå i dag vi kommer selv -
kanskje med pust fra fjord og fjell
Og nå i dag vi hver vår venn
hilser: Vel møtt igjen.*

Refreng:

Olaf R. skrev også ellers en masse sanger opp igjennom årene. Og våre danske venner hadde alltid en ny sang til oss. I tillegg til Olaf R., har Karl R. gledet oss med en masse sanger samt prologer.

Julius Nilsen og Martin Tollefsen fra vår klubb, og Jacob Langgaard, Ole Palm og Jørgen Graae Rasmussen fra Hobro var de mest aktive i "vennsskapsammenheng" de første 20 årene.

Også senere har det med visse mellomrom vært ganske mye kontakt klubbene imellom.

Jeg vet det er flere av de litt eldre medlemmene som også i "min tid" har engasjert seg i forbindelse med våre vennskapsklubber, spesielt Hobro.

Det er nok mange som også har vært flere ganger i

Hobro enn meg. Det ville være fint om "Vennskapsklubbene våre" kunne bli en programpost, og at de som har vært aktive i denne sammenheng da ville mimre litt.

Jeg var der en del ganger, både sammen med andre medlemmer og alene. Jeg husker at Bjørg og jeg "ferierte" en lang weekend hos presidentparet, og vi hadde noen veldig hyggelige dager med byturer og sammenkomster i deres hjem. I dag er kontakten svært liten.

Med **Lysekil Rotaryklubb** var det de første årene god kontakt, spesielt i O.R. Walles presidentperiode. Han var en god venn av redaktøren av Lysekilsposten, og de hadde mye å snakke om.

I tiden før-, i og etter min presidenttid, var der også ganske mye kontakt.

Golar Metall kjøpte glass fra Pilkingtons fabrikk i Lysekil. Det var derfor naturlig for meg å besøke klubben da jeg var i byen i forretningsøyemed.

Ole Holm var med et par ganger, og han holdt en gang et glimrende foredrag som høstet stor applaus. Så vidt jeg husker var det om norsk kulturform og farge og spesielt noen forfattere og deres verker ble berørt. Ikke bare de fire store, men også de som har skrevet kun noen få ord på hver side i en "slank bok".

Lysekil RK var, med president Ingvar Ingelshed i spissen, også representert på vårt 25-årsjubileum. Karl Ragnar og jeg tok dem og noen fra Hobro med på en tur i skjærgården i min Windy.

Vi koste oss veldig i strålende solskinn, og de uttalte med glimt i øyet at vår kyst kanskje var like vakker som den svenske vestkysten. Tenk det!

I dag er kontakten med Lysekil nærmest lik null

Santa Ynes Wally.

Det har vært liten kontakt med denne klubben. Vi hadde imidlertid i april 1964 besøk av President Harry Grauleff med frue og sekretæren, Robert L. Hunt med frue samt datter Alice.

De ble godt mottatt, spesielt av vertene, Asbjørn Bydal og Per B. Marcussen.

Bildet av Grauleff er fra festmiddagen på Fram Hotell, 2. april 1964.

Du kan lese om klubbene på deres hjemmesider:

www.rotary-hobro.dk/

www.rotary.se/lysekil

www.santayneswalleerotary.org/forum.htm